

**Dirección Xeral de Formación Profesional
Rede de Integrados de Formación Profesional**

Programación de proba libre de módulos profesionais

Módulo: Promoción da saúde e apoio psicolóxico ao paciente

Profesor/a: Moisés Blanco Calvo/Sara Martín Saiz

Curso: 2023 - 2024

IES MONTE CASTELO (BURELA)

Índice

Índice	2
1 Identificación da programación.....	3
1.1 Centro educativo	3
1.2 Ciclo formativo.....	3
1.3 Módulo profesional	3
1.4 Profesorado responsable	3
2 Capacidades terminais e contidos	4
2.1. PRIMEIRA PARTE DA PROBA.....	4
2.1.1. Capacidades terminais do currículo que se tratan.....	4
Capacidades terminais do currículo.....	4
2.1.2. Contidos mínimos necesarios que se avaliarán para a verificación da consecución das capacidades terminais por parte do alumnado	4
Contidos do currículo	4
CONTIDOS CONCEPTUAIS	4
CONTIDOS PROCEDIMENTAIS.....	6
CONTIDOS ACTITUDINAIS.....	7
2.2. SEGUNDA PARTE DA PROBA.....	8
2.2.1. Capacidades terminais do currículo que se tratan	8
Capacidades terminais do currículo.....	¡Error! Marcador no definido.
2.2.2. Contidos mínimos necesarios que se avaliarán para a verificación da consecución das capacidades terminais por parte do alumnado	8
Contidos do currículo	¡Error! Marcador no definido.
CONTIDOS CONCEPTUAIS	¡Error! Marcador no definido.
CONTIDOS PROCEDIMENTAIS.....	¡Error! Marcador no definido.
CONTIDOS ACTITUDINAIS.....	¡Error! Marcador no definido.
3 Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva.....	12
4 Características da proba e instrumentos para o seu desenvolvemento	13
4.a) Primeira parte da proba	13
4.b) Segunda parte da proba.....	13

1 Identificación da programación

1.1 Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
27013958	IES MONTE CASTELO	BURELA	2023-2024

1.2 Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
SAN	SANIDADE	M19001	COIDADOS AUXILIARES DE ENFERMERÍA	MEDIO	PROBA LIBRE

1.3 Módulo profesional

Código MP	Nome	Horas anuais
CM0311	PROMOCIÓN DA SAÚDE E APOIO PSICOLÓXICO AO PACIENTE	139

1.4 Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	Moisés Blanco Calvo/Sara Martín Saiz

2 Capacidades terminais e contidos

2.1. PRIMEIRA PARTE DA PROBA

2.1.1. Capacidades terminais do currículo que se tratan

Capacidades terminais do currículo
Explica-lo proceso de saúde e a súa relación co ambiente físico, biolóxico e social para coñece-los factores que poidan incidir negativamente no paciente e as súas formas de corrección.
Analiza-las conductas e comportamentos específicos da poboación galega e establece-las súas influencias sobre a saúde para poder aplica-las medidas correctoras que sexan precisas.
Explica-los aspectos xerais das teorías psicolóxicas existentes sobre a formación e desenvolve mento da personalidade para a comprende-las distintas reaccións das persoas.
Analiza-las características fisiopatolóxicas e os aspectos psicolóxicos dos anciáns procurando as pautas de conducta máis axeitadas que se deben aplicar no medio xeriátrico.
Especifica-las características fisiopatolóxicas e as peculiaridades psicolóxicas dos diferentes co lectivos segundo idade e características especiais do seu estado de saúde e selecciona-los modos adecuados de relacionarse con eles.
Explicar que é a ansiedade, enumera-las súas causas etiolóxicas e precisa-los factores que a poden xerar durante a estadia do paciente no hospital ou consulta, ademais de indica-las medidas destinadas a evitala ou diminuíla.
Descrubi-lo "rol de enfermo" e enuncia-las reaccións anómalas de potenciación coa finalidade de corrixilas e mellora-la comunicación co paciente.
Enuncia-las fases que se dan na relación paciente-sanitario indicando as características máis salientables e os factores que a poden alterar, así como as medidas destinadas a melloralala ou reforzala.
Afrontar diversas situacións de relación con pacientes con características fisiopatolóxicas peculiares ou de patoloxía especial aplicando as pautas de conducta indicadas en cada caso.
Explica-las características fundamentais dos programas de promoción da saúde en estados fisiolóxicos e de prevención de enfermidades específicas para diminuí-la súa incidencia na po boación xeral.
Prestar apoio psicolóxico adecuado tanto ós pacientes como ós seus familiares e achegados, comprendendo a importancia desta acción para mellora-la relación paciente-sanitario e o benestar psíquico do propio enfermo e o seu contorno afectivo.
Analiza-la utilización das canles de información de uso común nas actividades de información formación sanitaria para contribuír á súa difusión e á mellora da oferta asistencial.
Respecta-las "concepcións de defensa" que sobre o propio estado de saúde se forman as persoas en estado crítico ou terminal

2.1.2. Contidosmínimos necesarios que se avaliarán para a verificación da consecución das capacidades terminais por parte do alumnado

Contidos do currículo
CONTIDOS CONCEPTUAIS
Utilización de diferentes técnicas grupais.
Elaboración de diferentes tipos de programas de educación para a saúde.

Aplicación de medios audiovisuais en educación para a saúde.

Saúde e enfermidade

Procesos de saúde.

Modelo ecolóxico de saúde.

Influencia do ambiente físico, biolóxico e social.

Comportamentos e hábitos individuais e colectivos: Galicia rural, marítima, urbana e suburbana.

Fundamentos de psicoloxía xeral e evolutiva

Teorías sobre o desenvolvemento da personalidade.

Etapas evolutivas e os seus parámetros de referencia: infancia, adolescencia, xuventude, madurez e vellez.

Características individuais das persoas en xeral.

Tipos de personalidade.

Mecanismos de defensa e principais trastornos da personalidade.

Relación co paciente A institución sanitaria: o grupo de traballo.

Elementos condicionantes da dinámica grupal.

O papel profesional do persoal sanitario: fases e perturbacións das relacións entre o persoal.

O papel do paciente.

Papeis desviantes.

Reaccións anómalas de potenciación.

Comunicación/humanización da asistencia sanitaria

Humanización da asistencia sanitaria.

A comunicación co paciente. Factores que a facilitan.

Obstáculos á comunicación paciente/sanitario.

Influencia do bilingüismo na comunicación cos pacientes tanto a nivel hospitalario como domiciliario.

Situacións de illamento en determinadas zonas xeográficas da CAG.

Estados psicolóxicos dos pacientes en situacións especiais

Aspectos psicolóxicos do enfermo oncolóxico.

Aspectos psicolóxicos do enfermo con SIDA.

Aspectos psicolóxicos do enfermo xeriátrico.

Aspectos específicos do enfermo xeriátrico do medio rural galego.

Aspectos psicolóxicos dos pacientes adultos con patoloxías crónicas.

Aspectos psicolóxicos do neno e do adolescente con enfermidade crónica.

Aspectos psicolóxicos do enfermo terminal.

CONTIDOS PROCEDIMENTAIS

Diferenciación dos distintos tipos de comportamentos en función das zonas de procedencia da poboación galega: rural, marítima, urbana e suburbana.

Identificación das diferentes formas de expresión de síntomas e signos.

Observación da conducta do paciente.

Fundamentos de psicoloxía xeral e evolutiva

Clasificación dos diferentes tipos de personalidade.

Establecemento de relacións entre as diferentes etapas evolutivas.

Análise das características específicas de cada etapa.

Análise das características de diferentes tipos de personalidade.

Relación co paciente

Aplicación de diferentes técnicas de dinámica de grupos en distintas situacións.

Identificación de factores de perturbación dunha relación.

Identificación das distintas funcións do persoal sanitario.

Comunicación/humanización

Recoleita de información: entrevista, observación, escalas e cuestionarios.

Utilización das regras da arte de escoitar: activa e pasiva.

Identificación das fases dunha relación interpersonal de axuda (sanitario/paciente).

Utilización de métodos específicos para tratar situacións de illamento en determinadas zonas da C.A.G.

Estados psicolóxicos de pacientes en situacións especiais

Utilización de técnicas conductuais que favorezan a relación interpersonal en situacións especiais: enfermos oncolóxicos, enfermos con SIDA, enfermos xeriátricos, enfermos crónicos e enfermos terminais.

Utilización de técnicas para diminuí-la ansiedade do enfermo, dos seus familiares e do persoal sanitario.

CONTIDOS ACTITUDINAIS

Técnicas de grupo aplicadas á educación: conferencia, traballo en grupo, comisións de traballo, seminarios, estudio de casos, etc.

Recursos didácticos en educación para a saúde.

Medios audiovisuais.

Saúde e enfermidade

Respecto polos comportamentos, hábitos de vena e crenzas do paciente.

Preocupación por fomentar no paciente hábitos de vida máis saudables.

Fundamentos de psicoloxía xeral e evolutiva

Aceptación das características propias de cada etapa evolutiva.

Actitude de comprensión ante diferentes tipos de personalidade.

Relación co paciente

Tolerancia cara a distintas reaccións persoais.

Aceptación da posible implicación dun mesmo como distorsionante do grupo.

Comunicación/humanización da atención sanitaria

Respecto polas diferentes formas de expresión lingüística da CAG.

Consciencia da importancia dos aspectos comunicativos na atención sanitaria e rigor na recolleita de información.

Estados psicolóxicos dos pacientes en situacións especiais

Actitude de comprensión e respecto cara a situacións especiais.

Valoración dos distintos recursos didácticos aplicados en educación para a saúde.

Actitude participativa no desenvolvemento das técnicas grupais.

Responsabilidade no coidado e manexo dos diferentes recursos audiovisuais.

2.2. SEGUNDA PARTE DA PROBA

2.2.1. Capacidades terminais do currículo que se tratan

Capacidades terminais do currículo
Explica-lo proceso de saúde e a súa relación co ambiente físico, biolóxico e social para coñecer os factores que poidan incidir negativamente no paciente e as súas formas de corrección.
Analiza-las conductas e comportamentos específicos da poboación galega e establece-las súas influencias sobre a saúde para poder aplica-las medidas correctoras que sexan precisas.
Explica-los aspectos xerais das teorías psicolóxicas existentes sobre a formación e desenvolvemento da personalidade para comprender-las distintas reaccións das persoas.
Analiza-las características fisiopatolóxicas e os aspectos psicolóxicos dos anciáns procurando as pautas de conducta máis axeitadas que se deben aplicar no medio xeriatríco.
Especifica-las características fisiopatolóxicas e as peculiaridades psicolóxicas dos diferentes colectivos segundo idade e características especiais do seu estado de saúde e selecciona-los modos adecuados de relacionarse con eles.
Explicar que é a ansiedade, enumera-las súas causas etiolóxicas e precisa-los factores que a poden xerar durante a estada do paciente no hospital ou consulta, ademais de indica-las medidas destinadas a evitala ou diminuí-la.
Descrivi-lo "rol de enfermo" e enuncia-las reaccións anómalas de potenciación coa finalidade de corrixilas e mellora-la comunicación co paciente.
Enuncia-las fases que se dan na relación paciente-sanitario indicando as características máis salientables e os factores que a poden alterar, así como as medidas destinadas a melloralas ou reforzalas.
Afrontar diversas situacións de relación con pacientes con características fisiopatolóxicas peculiares ou de patoloxía especial aplicando as pautas de conducta indicadas en cada caso.
Explica-las características fundamentais dos programas de promoción da saúde en estados fisiolóxicos e de prevención de enfermidades específicas para diminuí-la súa incidencia na poboación xeral.
Prestar apoio psicolóxico adecuado tanto ós pacientes como ós seus familiares e achegados, comprendendo a importancia desta acción para mellora-la relación paciente-sanitario e o benestar psíquico do propio enfermo e o seu contorno afectivo.
Analiza-la utilización das canles de información de uso común nas actividades de información formación sanitaria para contribuír á súa difusión e á mellora da oferta asistencial.
Respecta-las "concepcións de defensa" que sobre o propio estado de saúde se forman as persoas en estado crítico ou terminal

2.2.2. Contidos mínimos necesarios que se avaliarán para a verificación da consecución das capacidades terminais por parte do alumnado

Contidos do currículo
CONTIDOS CONCEPTUAIS
Utilización de diferentes técnicas grupais.
Elaboración de diferentes tipos de programas de educación para a saúde.
Aplicación de medios audiovisuais en educación para a saúde.
Saúde e enfermidade

Procesos de saúde.

Modelo ecolóxico de saúde.

Influencia do ambiente físico, biolóxico e social.

Comportamentos e hábitos individuais e colectivos: Galicia rural, marítima, urbana e suburbana.

Fundamentos de psicoloxía xeral e evolutiva

Teorías sobre o desenvolvemento da personalidade.

Etapas evolutivas e os seus parámetros de referencia: infancia, adolescencia, xuventude, madurez e vellez.

Características individuais das persoas en xeral.

Tipos de personalidade.

Mecanismos de defensa e principais trastornos da personalidade.

Relación co paciente A institución sanitaria: o grupo de traballo.

Elementos condicionantes da dinámica grupal.

O papel profesional do persoal sanitario: fases e perturbacións das relacións entre o persoal.

O papel do paciente.

Papeis desviantes.

Reaccións anómalas de potenciación.

Comunicación/humanización da asistencia sanitaria

Humanización da asistencia sanitaria.

A comunicación co paciente. Factores que a facilitan.

Obstáculos á comunicación paciente/sanitario.

Influencia do bilingüismo na comunicación cos pacientes tanto a nivel hospitalario como domiciliario.

Situacións de illamento en determinadas zonas xeográficas da CAG.

Estados psicolóxicos dos pacientes en situacións especiais

Aspectos psicolóxicos do enfermo oncolóxico.

Aspectos psicolóxicos do enfermo con SIDA.

Aspectos psicolóxicos do enfermo xeriátrico.

Aspectos específicos do enfermo xeriátrico do medio rural galego.

Aspectos psicolóxicos dos pacientes adultos con patoloxías crónicas.

Aspectos psicolóxicos do neno e do adolescente con enfermidade crónica.

Aspectos psicolóxicos do enfermo terminal.

CONTIDOS PROCEDIMENTAIS

Diferenciación dos distintos tipos de comportamentos en función das zonas de procedencia da poboación galega: rural, marítima, urbana e suburbana.

Identificación das diferentes formas de expresión de síntomas e signos.

Observación da conducta do paciente.

Fundamentos de psicoloxía xeral e evolutiva

Clasificación dos diferentes tipos de personalidade.

Establecemento de relacións entre as diferentes etapas evolutivas.

Análise das características específicas de cada etapa.

Análise das características de diferentes tipos de personalidade.

Relación co paciente

Aplicación de diferentes técnicas de dinámica de grupos en distintas situacións.

Identificación de factores de perturbación dunha relación.

Identificación das distintas funcións do persoal sanitario.

Comunicación/humanización

Recolleita de información: entrevista, observación, escalas e cuestionarios.

Utilización das regras da arte de escoitar: activa e pasiva.

Identificación das fases dunha relación interpersonal de axuda (sanitario/paciente).

Utilización de métodos específicos para tratar situacións de illamento en determinadas zonas da C.A.G.

Estados psicolóxicos de pacientes en situacións especiais

Utilización de técnicas conductuais que favorezan a relación interpersonal en situacións especiais: enfermos oncolóxicos, enfermos con SIDA, enfermos xeriátricos, enfermos crónicos e enfermos terminais.

Utilización de técnicas para diminuí-la ansiedade do enfermo, dos seus familiares e do persoal sanitario.

CONTIDOS ACTITUDINAIS

Técnicas de grupo aplicadas á educación: conferencia, traballo en grupo, comisións de traballo, seminarios, estudo de casos, etc.

Recursos didácticos en educación para a saúde.

Medios audiovisuais.

Saúde e enfermidade

Respecto polos comportamentos, hábitos de vena e crenzas do paciente.

Preocupación por fomentar no paciente hábitos de vida máis saudables.

Fundamentos de psicoloxía xeral e evolutiva

Aceptación das características propias de cada etapa evolutiva.

Actitude de comprensión ante diferentes tipos de personalidade.

Relación co paciente

Tolerancia cara a distintas reaccións persoais.

Aceptación da posible implicación dun mesmo como distorsionante do grupo.

Comunicación/humanización da atención sanitaria

Respecto polas diferentes formas de expresión lingüística da CAG.

Consciencia da importancia dos aspectos comunicativos na atención sanitaria e rigor na recolleita de información.

Estados psicolóxicos dos pacientes en situacións especiais

Actitude de comprensión e respecto cara a situacións especiais.

Valoración dos distintos recursos didácticos aplicados en educación para a saúde.

Actitude participativa no desenvolvemento das técnicas grupais.

Responsabilidade no coidado e manexo dos diferentes recursos audiovisuais.

3 Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva

Considéranse mínimos exigibles tódalas capacidades terminais elementais e os contidos (conceptuais, procedimentais e actitudinais) establecidos no correspondente Decreto 61/1999, do 18 de Febreiro, polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao medio correspondente ao título de Técnico en coidados auxiliares de enfermaría, relacionados co módulo profesional de Promoción da saúde e apoio psicolóxico ao paciente.

Os criterios de cualificación que seguirán son os seguintes, tendo en conta os artigos 13 e 14, sobre avaliación e cualificación final das probas libres da ORDE do 5 de abril de 2013 :

- **Proba teórica:** terá carácter eliminatorio e consistirá nunha proba escrita con variedade de preguntas tipo test, que versará sobre unha mostra suficientemente significativa das capacidades terminais e contidos establecidos na programación para esta parte. Esta primeira parte da proba cualificarase de 0 a 10 puntos. Para a súa superación deberase obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos.
- **Proba práctica:** versará sobre unha mostra suficientemente significativa dos das capacidades terminais e contidos establecidos na programación para esta parte. Esta segunda parte da proba cualificarase de 0 a 10 puntos, tendo carácter eliminatorio. Para a súa superación deberase obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos.

A cualificación final do módulo obterase pola media aritmética da cualificación acadada nas dúas probas. A puntuación anterior, cando o resultado non sexa un número enteiro, redondearase á puntuación enteira superior ou inferior máis próxima, tendo en conta que **para ter aprobado o módulo, deberase ter aprobadas as dúas probas cunha puntuación igual ou superior ao 5, individualmente.**

4 Características da proba e instrumentos para o seu desenvolvemento

4.a) Primeira parte da proba

Características da proba

- Consistirá nunha proba escrita dun total de 100 preguntas tipo test (de resposta única) , que versará sobre unha mostra suficientemente significativa das capacidades terminais e contidos establecidos, e que será facilitada ao alumnado nun documento impreso, que non poderá ser desgrapado nin incorporar ao mesmo documentos alleos ao proceso.
- O idioma do exame será castelán.
- Para que a primeira proba esté apta é imprescindible acadar un cinco sobre dez.
- Cada pregunta tipo test correcta puntuará 1 punto, cada 3 preguntas contestadas erroneamente restarán unha pregunta ben contestada.
- A nota do exercicio se calculará en base a 10 puntos.
- As preguntas sen contestar non puntuarán.
- Tódalas instrucións e especificacións quedarán detalladas na primeira folla do exame.
- As respostas deben marcarse na plantilla correspondente, e soamente as contestacións realizadas nela, serán as que se valorarán.
- A duración da proba teórica será dun máximo de 2 horas.

Instrumentos necesarios para o seu desenvolvemento:

- Bolígrafo de tinta indeleble (azul ou negro).

Normas:

- As preguntas catalogadas como reserva serán contestadas na mesma forma co resto de preguntas, en previsións de posibles anulacións.
- Será necesaria a identificación mediante o DNI ou pasaporte, que deberá esta dispoñible enriba da mesa durante todo o exame.
- Non se permitirá o acceso a aula unha vez comezada a proba.
- Non se permitirá o uso de móbiles ou calquera outro dispositivo electrónico.
- Queda prohibido sacar o exame da aula.
- Se nalgunha circunstancia o profesor valorase co alumnado está copiando doutro alumno ou dun formato escrito/ audiovisual,.... a proba darase por terminada e suspensa, para ese alumno/a.

4.b) Segunda parte da proba

Características da proba

Resolución dun caso práctico sobre os contidos (conceptuais, procedimentais e actitudinais) , que permitirán evidenciar a consecución das capacidades terminais do currículo.

O caso práctico realizarase no ordenador, nun documento escrito, e terá que entregarse en formato PDF.

A duración da proba práctica será dun máximo de 2 horas.

Para acadar o aprobado, o alumnado deberá aprobar cunha nota de 5 sobre 10, para á avaliación da proba empregárase unha rúbrica ou lista de cotexo.

Normas

- Será necesaria a identificación mediante o DNI ou pasaporte.
- Non se permitirá o uso de móbiles ou calquera outro dispositivo electrónico alleo aos que proporcione o profesorado.